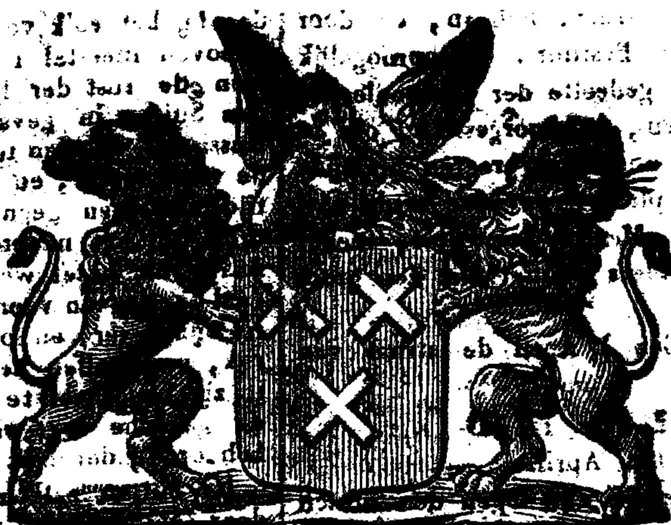
No. 102. 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag den 28 en 29 April.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Zaturdag 27 April,

behelzende de jongste *Belgische* en *Fransche* Nieuwstijdingen en *Beurspreijzen.*

BELGIË.

BRUSSEL, den 26sten April.

Gisteren werd het gerucht, dat ook in de stad algemeen en door de bladen die des avonds verschijnen herhaald, dat het besluit om de kamers te ontbinden, met ode, daad in den loop van den morgen was genomen. Later is dit gerucht, tot hetwelk waarschijnlijk het vertrek van den heer *Dethaux* des morgens naar Luik meerendeels aanleiding heeft gegeven, ongegrond bevonden, en blijkt het uit *l'Emancipation* van heden, dat zoo het bestuur al voor een oogenblik zich bij de ontbinding heeft bepaald, het uit vrees voor de gevolgen er even spoedig van teruggekomen is. Volgens dit blad schijnt het dat de heer *Dethaux*, wijl hij de keuzen voor een nieuw bestuur niet genoeg in zijn geest kon doen vallen, besloot, al was het maar voor den schijn, naar Luik terug te keeren, en het bestuur, naauwelijks na zijn vertrek, zich gehaast te hebben hem een courrier achterna te zenden. [illegible] de depêches aan dezen gewezen minister gezonden, zegt *l'Emancipation*, liet geen meer ruimte laten, om tot die *eenheid van stelsel en personen* voor de zamenstelling van een kabinet vereischt, te geraken, is het blijkbaar dat men slechts den schijn wil aannemen, van herhaalde pogingen te hebben gedaan. — Volgens gemeld blad hadden voorts de heeren *Lebeau* en *Rogier* zich voor, de heer *Goblet* zich tegen de ontbinding verklaard.

— Wederom twee Franschen zijn tot ridders der Leopolds-orde benoemd, als de hertog *de Broglie* tot grootkruis, en de heer *de Talleniy* tot officier.

— Men verzekert dat in de eerste dagen van Mei het hoofdkwartier van het leger naar Mechelen zal overgebragt worden. Die van de onderscheidene divisiën zouden deze verplaatsing volgens; dat van de eerste divisie zou te Diest, van de tweede te Lier en van de derde te Leuven worden gevestigd; drie legerkampen werden er voorts bepaaldelijk aangelegd, een nabij Schilde, een ander nabij Diest en het derde te Castian, en zulks voor de brigades der 4de, 1ste en 3de divisiën.

— *l'Indépendant* laat zich, ter gelegenheid van de schoten uit het grof geschut die op de Beneden-Schelde worden gehoord, uit den Doel schrijven, dat een hollandsch parlementair zich aldaar aangemeld had, om iedere te vragen van de schoten *die van het fort St. Marie op de hollandsche marine zouden gelost zijn!* — Het *Journal d'Anvers* kent gemelde schoten geen andere oorzaak toe, dan de proeven en oefeningen door het hollandsch eskader gehouden; men kon dezelve te Antwerpen duidelijk zien en zelfs opmerken, dat zij met de grootste juistheid en snelheid geschiedden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24sten April.

Na eene weinig belangrijke discussie heeft de kamer der pairs gisteren het ontwerp van wet op den in- en uitvoer van suiker en het budget van ontvangsten over het loopende jaar, beide met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen.

In de kamer van gedeputeerden, is de discussie van den vorigen dag over de jaargelden, die aan de nog in leven zijnde bestormers van de bastille, als een blijk van nationale erkentelijkheid, zouden worden toegekend, voortgezet. De heer *Gaëtan de Larochefoucauld*, heeft bij deze gelegenheid nog eene laatste poging gedaan, om het gouvernement en de wetgeving terug te brengen van het voornemen, om dit openbaar geweld als eene daad van burgerdeugd en vaderlandsliefde te beloonen. Ofschoon de zaak der revolutie toegedaan, heeft hij, even als onlangs de markies de *Dreux Brézé* in de kamer der pairs, in het breede betoogd, dat de omwenteling, voor zoo verre die tot wezenlijke bevordering der openbare vrijheid dienstig was geweest, reeds vroeger, en wel door de verklaring des konings van den 23 Junij was tot stand gebragt; dat de Parijsche opstanden, de bemeestering der bastille daarentegen, als de eerste stap tot al de buitensporigheden en den staat van regeringloosheid moest beschouwd worden, waaronder de natie zoo vele jaren gebukt ging. Een tweede bezwaar door denzelfden spreker tegen het ontwerp aangevoerd, was de volkomen onzekerheid, waarin men verkeerde omtrent de personen, die inderdaad aan dien thans zoo hoog geprezene gewelddaad hadden deel genomen. De opgaven deswegens binnen weinige dagen na het voorval, op last van het gemeentebestuur gedaan, waren zoo onnaauwkeurig, dat zelfs de constituerende vergadering, van de 867 personen, die op deze eer aanspraak durfden maken, slechts aan 221 de toegezegde belooning wilde uitreiken. Alle deze bedenkingen hebben intusschen de kamer niet terug gehouden om het ontwerp, zoo als het door de kamer der pairs werd gewijzigd, met 163 stemmen tegen 81 aan te nemen.

Vervolgens is de beraadslaging geopend over het ontwerp van wet tot definitieve regeling van het budget van 1830. Een additioneel artikel, aan dit ontwerp bij eene vorige discussie door de kamer toegevoegd, waarbij bepaald werd, dat de gedane uitgaven, die bij eene wet als deze niet werden goedgekeurd, op den minister, die dezelve had geordonnanceerd, zouden worden verhaald, was door de kamer der pairs verworpen, omdat deze bepaling van te veel gewigt scheen, om dezelve bij wijze van amendement aan te nemen, en voorts omdat dezelve het beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid zoude overschrijden, daar de kamer van afgevaardigden alsdan te gelijk aanklager en regter zoude zijn. De oppositie heeft thans op nieuw op het behouden van dit artikel aangedrongen, doch is daarin door de meerderheid niet ondersteund. Ook dit gewijzigd ontwerp is alzoo met 205 tegen 25 stemmen goedgekeurd. Bij het eindigen der zitting heeft de fungerende president, de heer *Etienne*, de kamer verzocht hare werkzaamheden zooveel mogelijk te bespoedigen, omdat binnen weinige dagen eene koninklijke zitting zoude moeten plaats hebben, en daartoe eenige toebereidselen noodzakelijk waren.

— Volgens het dagblad *le Temps* zal de zitting op vrijdag aanstaande door den koning in persoon gesloten worden, en maandag daaraanvolgende de zitting voor het loopende jaar bij eene nieuwe ordonnantie worden geopend.

— Het gouvernement heeft reeds dezen morgen door de telegraaf een rapport ontvangen, van de vier geneesheeren, die naar Blaye werden gezonden. Volgens de loopende geruchten, zoude hetzelve den toestand der hertogin *van Berry*, als vrij ontrustend doen beschouwen.

— Men zegt alhier, dat de russische gezant te Londen, aan de gevolmagtigden van Frankrijk en Engeland heeft verklaard, dat het russisch kabinet aan geene onderhandelingen over de Belgische aangelegenheden eenig deel zoude nemen, voor dat de dwangmaatregelen jegens het Nederlandsch gouvernement waren opgeheven. Voorts zoude aan de hollandsche schepen weldra autorisatie verleend worden om onder russische vlag te varen.

— De fondsen waren heden (24 April) genoteerd: de 5 pCt. kont. 101,60; op tijd 101,70; de 3 pCt. kont. 78,05; op tijd 78; Napelsche kont. en op tijd 92; Sp. perp. 76¾ kont.; op tijd 76⅜; 3 pCt. 44⅝; Cortes, niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 27sten April.

Bij besluit van Z. M. is tot secretaris der gemeente van Ginneken en Bavel benoemd de heer *C. W. Oomen*.

— HH. KK. HH. de Prinses en Prinses *Albert* van Pruissen, zijn gisteren namiddag van Berlijn te 's Hage aangekomen; Hoogstdezelve zijn aan het paleis des konings afgestapt, en zullen gedurende derzelver verblijf, het hôtel op het plein betrekken. In de straten, waardoor HH. KK. HH. zijn binnengekomen, hebben de ingezetenen, als blijken van deelneming in derzelver komst, vlaggen uitgestoken.

— Z. K. H. Prins *Frederik* is eergisteren, van Hoogstdeszelfs inspectie-togt naar den Helder, in de residentie teruggekeerd.

— Men verzekert, dat de Tweede Kamer hare werkzaamheden tegen het einde van de maand Mei zal hervatten. Als de voornaamste ontwerpen of voorstellen, welke aan hare beraadslagingen zullen worden onderworpen, noemt men de wijzigingen in het tweede, derde en vierde boek van het burgerlijk wetboek, waardoor hetzelve geheel zal zijn omgewerkt; de nieuwe redactie der wet op de suiker; het voorstel van den heer [illegible], en, bij geene veranderde omstandigheden, ook eene [illegible] verlengen van het crediet, aan de regering tot [illegible] voor de buitengewone oorlogskosten toegestaan.

— Te Londen heeft men tijdingen gekregen uit Mexico, die niet gunstig zijn voor de houders van mexicaansche fondsen. Het gouvernement heeft, zoo als bekend is, in 1830 aangenomen, een zesde gedeelte van de opbrengst der in- en uitgaande regten te besteden tot de betaling der renten. Bij het uitbreken van den twist met [illegible] moeten gestaakt worden, en nu heeft de minister van finantien bekend gemaakt, dat [illegible] de groote

uitgaven, welke die omstandigheden gevorderd hebben, en door de menigte schuldvorderingen tegen het Bestuur, [illegible] onmogelijk geworden is langer een zoo aansienlijk gedeelte der [illegible] komsten tot dit oogmerk af te zonderen, [illegible] voorgesteld, om in plaats daarvan 6 percent alleen van de [illegible] regten [illegible] te leggen, makende eene zestiende in plaats van eene zesde [illegible] uit. Daar ondertusschen de handel van Mexico toeneemt, meent men, dat het verlies voor de effectenhouders zeker niet zoo groot zal [illegible].

— Twee fransche linieschepen zijn den 1 April de straat van Gibraltar doorgezeild.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 24sten April.

De Standen van het hertogdom Brunswijk zijn tegen den 28sten Junij bijeen geroepen.

— De laatste berigten uit Zwitserland getuigen alle van de verlegenheid, waarin men zich aldaar door de onverwachte komst der uitgewekene Polen bevindt. De kantonnale regering van Bern heeft aan deze vreemdelingen voorloopig de dorpen Seignelegier, Mont Faucon en St. Bray tot verblijf aangewezen, en in hunne meest dringende behoeften voorzien, daarbij echter te kennen gevende, dat noch het kanton, noch het bondgenootschap in staat zoude zijn, om hen op den duur te ondersteunen. Het schijnt, dat zij gedurende de eerste dagen tamelijk wel van geld voorzien waren, doch dat dit spoedig doorgebragt was, en dat nu reeds de bewoners dier dorpen zich ernstig over den last hun opgelegd beklagen. In de bondsvergadering te Zurich is men vrij algemeen van gevoelen geweest, dat het verzoek om eene schuilplaats in Zwitserland te vinden, niet wel, immers niet door den landdag kon worden toegestaan, daar zulks als eene zaak van inwendige politie tot de bevoegdheid der kantonnale regeringen behoorde. Eenige bondsleden, met name de afgevaardigden van Bern, St. Gallen en het Bazeler landschap, wilden het aangeboden adres intusschen met eenige aanbeveling aan de kantonsregeringen doen geworden, terwijl andere ook die aanbeveling als eene ongepaste bemoeijing beschouwden. Terwijl men het over dit punt niet eens is kunnen worden, heeft het voorzittend kanton eenen rondgaanden brief aan de grenskantons verzonden om deze opmerkzaam te maken, hoezeer het noodzakelijk was om die maatregelen van voorzorg, de inwendige rust van Zwitserland, en tevens de volkomene onzijdigheid ten aanzien der omliggende staten te waarborgen. Te gelijk werd hun daarbij medegedeeld eene kennisgeving van den kommandant der Badensche troepen, aan de grenzen gekantonneerd, dat het gouvernement aldaar besloten had geene Polen op het Badensche grondgebied, wier paspoorten niet behoorlijk door den Russischen of Pruissischen gezant waren gevisseerd, en dat tot dit einde een militair kordon langs de Zwitsersche grenzen was daargesteld. Overigens hebben onderscheidene kantons reeds uit eigen beweging maatregelen genomen om deze ongenoodigde gasten van hun grondgebied te weeren.

— Op den 19den dezer had te Muttenz in het Bazeler landschap een [illegible] der militie en landstorm plaats, welke met bloedige tooneelen moet geëindigd zijn. De ontevredenheid over het gebrek aan krijgstucht en over de onbekwaamheid der officieren, was zoo groot, dat alle orde verloren ging, en men onderling handgemeen werd. De bewoners van het dorp mengden zich met hooivorken en zeisen in den strijd, en een aantal dooden en gekwetsten bleven op de plaats liggen.

— De jonge vorst *Baciochi*, de eenige zoon van *Elisa Napoleon*, heeft op den 7den dezer in de Villa Borghese bij Rome, door een val van het paard ongelukkig het leven verloren. In minder dan twee jaren is zulks de derde van dit geslacht.

— Van de poolsche grenzen schrijft men nader, dat de onrustige bewegingen, in de omstreken van Kraken onlangs vermeld, niet zoo beduidend zijn geweest, als naar den inhoud dier eerste berigten was te vermoeden. Eene Bende uitgewekenen der oude poolsche armée, was namelijk van Tarpow in Gallicien in Polen doorgedrongen, en had getracht de boeren in opstand te brengen. Toen zulks niet gelukte, vergenoegden zij zich met hier en daar brandschattingen te heffen, doch werden door een enkel eskadron kozakken op de vlugt gedreven en voor het grootste deel gevangen naar [illegible] gevoerd.

— Te [illegible] heeft men berigten uit Alexandrien van den 14 Maart, volgens welke de [illegible] die toen nog aldaar ter reede lag, doch gereed was om te [illegible]. Men wilde steeds, dat *Mehemed-ali* zelfs aan boord zou gaan.

— Uit Odessa meldt men van den 2den dezer, dat het eskader van den schout-bij-nacht *Kumany*, dat door tegenwind eenen geruimen tijd was opgehouden, den 29 Maart onder zeil was gegaan, eene afdeeling troepen, onder bevel van den generaal-majoor *Ungebauer* aan boord hebbende. Waarschijnlijk zou dit eskader zich met dat van den schout-bij-nacht *Lazareff* voor Konstantinopel vereenigen.

— Uit Belgrado deelt de *Augsburgsche Zeitung* het volgend berigt van den 6den dezer mede:

» In Konstantinopel heerscht de grootste verslagenheid; de zendelingen van *Ibrahim*-bassa zijn aldaar ijverig werkzaam, en vinden bij het volk veelal gehoor; de hoogere ambtenaren zijn daarenboven meestal in het belang van *Mehemed*-ali, zoodat niet alleen de rust der hoofdstad is bedreigd, maar ook het leven van den Sultan in gevaar schijnt. Men is bevreesd om de stad door Russische troepen te doen bezetten, wijl zulks de gemoederen konde [illegible]; en eene uitbarsting [illegible] te gelijker tijd heeft men geen middel om zonder eene geduchte krijgsmagt de stad bij het naderen des vijands, vooral indien Scutari door de Russen bezet werd te handhaven. *Ibrahim*-bassa handelt met voorzigtigheid en voorzigtigheid; hij heeft bekwame Fransche officieren in zijn leger, en onderscheidene andere doorkruissen het Turksche rijk, verschaffen hem allerlei inlichtingen, en zoeken de bevolking in zijn voordeel te stemmen. Men zou bijna vooronderstellen dat de gansche togt van *Ibrahim*-bassa tot een veel uitgebreider plan behoorde, dat niet te Caïro, maar te Parijs werd ontworpen.

De Sultan zal met dit al moeijelijk in de voorwaarden, hem door *Mehemed*-ali voorgeslagen, toestemmen. De afstand van Karamanien is gewis van de hand gewezen, en wanneer hij ook al met de vereeniging van Syrien met Egypte genoegen neemt, zal zulks toch onder voorbehoud zijn, van zijne opperheerschappij en van eene jaarlijksche schatting. In dezen geest moeten immers de instructien zijn van den Russischen gevolmagtigde, die met den [illegible] hoofdkwartier van *Ibrahim*-bassa werd gezonden. Worden deze voorwaarden niet aangenomen, en zet *Ibrahim* dus zijnen togt voort, dan is niet te voorzien welke de gevolgen zullen zijn, vooral indien de Russen in tijds Konstantinopel kunnen bezetten. Dat het Egyptisch leger niet ligt naar de Europesche kust kan oversteken, zoo lang deze door de Russische en Turksche zeemagt verdedigd wordt, is niet te ontkennen; doch zoodra in de hoofdstad eene omwenteling uitbarst, staat alles op het spel. Indien daarentegen Konstantinopel rustig en de Europesche provintien getrouw blijven, kan men wel met behulp der Russische magt zich aan deze zijde van den Hellespont verdedigen, maar ook dan nog blijft de vraag hoe het gezag van den Sultan in Klein Azien te herstellen, daar toch de bevolking aldaar zeer slecht gezind is.

— Men verneemt alhier dat tien duizend man Russische troepen den Donau zijn overgetrokken en naar Konstantinopel op weg zijn. De generaal *Kisseleff* voert dezelve aan.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Den 7den dezer is de Hoogleeraar in de Wijsbegeerte en Godgeleerdheid KANNEGIESSER aan de Hoogeschool te *Griefswald*, te *Berlijn* overleden. — Te *Biebrich* is den 9den dezer overleden de Hertoglijk-Nassausche Geheim-Hofraad en Lijfarts F. SCHNURRER, die zich ook in het Letterkundige, door zijne historisch-geographische navorschingen over de verspreiding der ziekten, met roem heeft bekend gemaakt. — In hoe hooge mate de door zijne Staatkundige bemoeijingen zoo veel geruchtsmakende Prof. VON ROTTECK de lieveling is geworden van het Duitsche publiek, kan daaruit blijken, dat van deszelfs *Wereldgeschiedenis* in 9 deelen thans de *negende* druk op de pers is. Een jaar geleden verscheen de achtste druk, waarvan de oplage uit 6000 exemplaren bestond, en naauwlijks waren daarvan drie deelen in het licht, of men moest tot deze negende druk overgaan. Men zal weinig voorbeelden vinden in de Duitsche Letterkunde van een zoo verbazenden aftrek van een werk van dien omvang. Een historische Atlas bij dit werk behoorende, is mede op de pers. — Te *Neurenberg* zal op den 8sten Mei in het openbaar worden verkocht eene merkwaardige verzameling van wapentuig, bestaande uit [illegible] uit vroegere dagen, waaronder zeer zeldzame, benevens [illegible] en ander krijgsgereedschap uit den tegenwoordigen tijd. Deze verzameling werd tot hiertoe onder de merkwaardigheden van *Neurenberg* geteld. — De Pruissische Regering heeft een Besluit genomen, waarbij in de Pruissische Staten het nadrukken verboden wordt van alle boeken, welke in een der Staten van het Duitsche Verbond zijn uitgegeven. — Te *Dusseldorp* zal den 26 en 27sten Mei het groote jaarlijksche Muzijkfeest worden gevierd. Tot regeling van hetzelve is eene kommissie zamengesteld, bestaande uit de voornaamste Regeringsbeambten en aanzienlijke personen. De Muzijk zal bestuurd worden door den verdienstelijken Muzijk-directeur FELIX MENDELSOHN-BARTHOLDI, te *Berlijn*. Men verwacht bij die gelegenheid eene talrijke vereeniging van kunstliefhebbers uit onderscheidene oorden. — De onlangs overledene Prins RADZIWILL wordt ook door de liefhebbers der toonkunst betreurd. Hij was niet alleen een groot bewonderaar der Muzijk, maar ook een verdienstelijk componist. Hij laat eene compositie na voor den *Faust* van GOETHE, welke zeer geprezen wordt.

ITALIË. — De beroemde graveur RAFAËL MORGHEN is in den ouderdom van 73 jaren te *Florence* overleden. — Het uitmuntend bewerkt gedenkteeken ter eere van CANOVA op het Capitool te *Rome*, vervaardigd door den beeldhouwer FABRIS is thans voltooid. Op het voetstuk ziet men de Beeldhouwkunst, welke de Schilder- en Bouwkunst omhelst, en gezamenlijk met deze het verlies van haren gunsteling beweent. Aan hare voeten rust de Genius der Harmonie, zijne gebeeldhouwde [illegible] beschouwende. CANOVA is zittende voorgesteld; rustende tegen een borstbeeld van *Minerva*, maar in de houding van iemand, die gereed is op te staan en ongeduldig schijnt om eenen inval, waardoor hij plotseling wordt geinspireerd, met de beitel uit te werken en te vereeuwigen. — De liefhebbers der Oudheidkunde beklagen zich over den tragen voortgang der opgravingen van *Pompeji*. In nagenoeg honderd jaren dat men daarmede bezig is, is naauwlijks het vijfde gedeelte dier stad opgedolven, en men berekent, dat zoo de achttien werklieden, welke dagelijks daaraan arbeiden, met de meestmogelijke vlijt voortwerken, er nog wel vier eeuwen kunnen verloopen, eer de geheele stad zal zijn opgraven, wanneer veel, 't welk nu nog met bewondering beschouwd wordt, tot stof zal vergaan zijn. Het ware te wenschen dat daaraan meer geld wierd te koste gelegd, daar niet meer dan 25,000 francs jaarlijks daartoe besteed worden, waarvan 30 personen, die met het toezigt en den arbeid belast zijn, leven moeten.

FRANKRIJK. — De Akademie der Opschriften en Fraaie Letteren heeft genoegzaam met eenparigheid van stemmen tot haar Lid, in plaats van den

[illegible] den Minister Guizot. Tot lid der Akademie der Wetenschappen is de Heer Isidore Geoffroy St. Hilaire benoemd. — De Schilder [illegible] ontvangt van het Bestuur de som van 40,000 fr. om zich naar Rome te begeven, ten einde aldaar de [illegible] van de fresco's van Michael Angelo, in de kapel van Sixtus [illegible]. De beroemde [illegible] thans over de tong in de kunst minnende wereld, tegen zijne bekrompene leef- en handelwijze. Deze onvergelijkelijke Vioolspeler, die met zijn strijkstok te Londen 7 à 800,000 fr. gewonnen heeft, en in eenige weinige concerten te Parijs 180,000 fr. heeft verdiend, woont in laatstgenoemde stad op eene zesde verdieping, en vertoont zich nergens, dan om geld te verdienen. De algemeen geachte Treurspeelster Miss Smithson, wier zieltogende en behoeftige toestand de belangstelling wekt van ieder, die kunsttalenten op prijs stelt, schreef onlangs van haar ziekbed een briefje aan Paganini, om hem te verzoeken bij de vertooning, die ten haren voordeele zou gegeven worden, een klein aria te spelen. Paganini heeft het geweigerd.

Engeland. — In den schouwburg van Covent-Garden te Londen is den 10den dezer, de rol van Othello in het Treurspel van dien naam vervuld door een Afrikaan, genaamd Aldridge, geboortig van de Senegal, die in Engeland sedert eenigen tijd de Mooren-rollen, in de stukken waarin die voorkomen, met veel toejuiching gespeeld heeft. — Eenige dagen geleden waren er werklieden bezig om de puinhoopen op te ruimen van eenige oude gebouwen te York, ten einde eene nieuwe straat te maken. Zij stieten op een steen van drie voet lengte en ongeveer twee voet breedte, en bij het [illegible] vonden zij een Romeinsch opschrift, waarvan al de letters nog ongeschonden en omgeven zijn door merkwaardige gebeeldhouwde sieraden. Het opschrift luidt dus: Deo Sancto Serapi templum a solo fecit Cl. Hieronymus leg. leg. VI vict. dat is: *Dezen tempel, aan den God Serapis gewijd, heeft Claudius Hieronymus gesticht, Oversle-Luitenant van het zeeghaftige zesde legioen.* Het is dus vermoedelijk, dat het beeldhouwwerk van dezen steen ongeveer 1700 jaren oud is. — Te *Londen* zal zich binnen weinige dagen eene vereeniging van toonkunstenaars bevinden, als wellig nimmer bijeen is geweest. De uitstekendste zangers en zangeressen, welke gedurende den winter te *Parijs* hunne talenten hebben doen hooren, gaan derwaarts. Paganini, en, zoo men gelooft, ook Rossini, begeven zich insgelijks daarheen.

Rusland. — In den loop van het jaar 1832 heeft de Akademie der Wetenschappen te *Petersburg* dertig werken in het licht gegeven, behalve vijf andere, welke afzonderlijk door eenige van derzelver leden zijn uitgegeven. Deze Akademie heeft aan de kundigste Russische botanisten het vervaardigen eener *Russische Flora* opgedragen en eene belangrijke wetenschappelijke onderneming bevolen, het bepalen namelijk der barometrische hoogte van de boorden der Oostzee. De Heeren Kupffer en Lentz zullen het bestuur over dit werk hebben.

Nederlanden. — De verdienstelijke onderzoeker der Oostersche Taal- en Letterkunde Klaproth geeft in het nommer 21 van de *Europe Littéraire* eenige bijzonderheden over *Japan*, getrokken uit het nog onuitgegeven, in 't Hollandsch geschreven, dagverhaal van onzen voormaligen Resident te *Nangasaki* van Overmeer Fisscher, en doet regt wedervaren aan de belangrijkheid der [illegible]. — Het alom beroemde Kabinet van Schilderijen en Teekeningen, nagelaten door den Heer J. Goll van Franckenstein zal den 1sten Julij te *Amsterdam* verkocht worden. — De twintigjarige violoncellist Franco Mendes, Hof-musicus van Z. M. onzen Koning, maakt te *Dresden* grooten opgang door zijn uitmuntend kunsttalent. — Het *Algemeen Handelsblad* behelst een artikel, overgenomen uit den *Welt- und Staatsbode*, waarin, onder betuigingen van de hoogste bewondering voor de dappere verdedigers der Citadel van *Antwerpen*, met den grootsten lof verslag wordt gedaan van eene Schilderij van de Braekeleer, naar het ontwerp van den Heer de Rottioni vervaardigd en voorstellende de veelbeteekenende puinhoopen dier wereldberoemde sterkte. — Het 5den Deels 1ste Stuk van het *Handboek der Algemeene Geschiedenis* van Mr. G. Dorn Seiffen ziet thans het licht en bevat de Nieuwe Geschiedenis van *Italie, Portugal, Spanje, Frankrijk, de Nederlanden* en *Engeland*. De Geschiedenis van ons Vaderland loopt tot aan de maand November des verleden jaars en eindigt met deze woorden: » *De Belgen intusschen ondervinden dat het verraad altijd zijnen meester loont; en de Noord-Nederlanders houden zich overtuigd, dat het » wijs bestuur van den besten Vorst van Europa deze zaak tot een » gelukkig einde zal brengen.*" De Geschiedenis van *Engeland* wordt met deze aanmerking besloten: » *Nooit heeft de Staatkunde van Engeland zich meer van hare slechte zijde vertoond, dan onder den Minister Grey en zijnen ambtgenoot Palmerston*". Het werk wordt goed volgehouden en verdient allezins aanbeveling.

OVERZIGT VAN JAPAN.

(uit het nog onuitgegeven werk van den heer van Overmeer Fisscher, voormalig Nederlandsch Resident te Nangasaki.)

In dit bergachtig land is het meerendeel der bewoonde plaatsen in de schoonste streken gelegen, aan den oever van de zee, van rivieren, meeren of baaijen; dezelve hebben bijgevolg ook eene gunstige ligging voor de handel-gemeenschap. De bergen zijn even bevolkt als de steden en men treft in Japan maar zelden eene vlakte van eenige uitgestrektheid aan, zonder er niet tevens verscheiden steden, dorpen en gehuchten te ontdekken. Niet gelijk in Europa kondigen de op torens geplaatste klokken de nabijheid eener stad aan; men ontdekt zulks aan de menigte die den weg bedekt en die schier zou doen gelooven, dat de gansche bevolking zich dagelijks naar buiten begeeft om van de schoonheid der omstreken te genieten. De wegen worden, tot zelfs op de steilste bergen, met eene bewonderingwaardige zorg onderhouden en zijn gewoonlijk breed genoeg dat het gevolg van verscheiden prinsen of groote vassalen des rijks op hunne reizen dezelve te gelijk langs kunnen trekken. De meeste dezer wegen zijn met zeer fraaije rijen dennen-, cederen-, kaskanje- of kersenboomen beplant. Op het land ontwaart men op de rivieren en meeren ontelbare [illegible], die naar welbevolkte steden varen en bijzonder veel tot verfraaijing van het landschap bijdragen. De tempelgebouwen onderscheiden zich [illegible] het meest van alle andere. Bijna altijd op heuvels, in de schaduw van fraaije boschjes geplaatst, geven deze groote gebouwen een [illegible] van den rijkdom en het aanbelang der steden tot welke zij behooren [illegible] de Japanezen bouwen dezelve zeer kunstmatig en brengen er alleen [illegible] versierselen aan.

De vorstelijke residentien zijn omgeven van grachten, muren en wallen, bezet met hooge torens van [illegible] verdiepingen. De paleizen zijn versterkt en [illegible] tegen eenen [illegible] aanval af te keeren. Deze plaatsen kunnen slechts van twee of drie zijden genaderd worden. Even als de onderscheiden wijken eener stad, zoo wordt ook de ingang met een enkel hekwerk, door een piket troepen bewaakt, afgesloten. Dikwijls zijn de steden met kanalen doorsneden, boven welke fraaije bruggen van gehouwen steen zijn gelegd. De straten loopen regtlijnig en men draagt zorg dat de gevels van de huizen niet vooruitspringen; deze laatsten mogen slechts eene verdieping hebben, maar de kasteelen en forten hebben er verscheidene. Elk bewoner is gehouden op zijne kosten en in goeden staat het deel straats voor zijne woning te onderhouden. De gansche grond van de stad is bedekt met tegels of stukken keisteen, zeer vast tot eenen gebaanden weg gemaakt. De huizen hebben uitwendig in 't algemeen weinig fraais, want de Japonnezen laten hunne bedienden de straatzijde bewonen en leven zelven verwijderd in het achterste gedeelte hunner woningen, 't welk op den tuin uitziet en een zeer aangenaam verblijf verschaft.

Met moeite zou zich een vreemdeling een juist denkbeeld van het aantal en de verscheidenheid van winkels kunnen vormen, als ook van de smaakvolle en rijke magazijnen, die allerwegen voor de koopzieke menigte geopend zijn. De kunstenaars, wier werkplaatsen op de straat uitkomen, openen die bij het aanbreken van den dag; zij houden zich vlijtig met hunnen arbeid bezig, terwijl hunne vrouwen voor het huishouden zorg dragen, of door handen arbeid zich een klein inkomen zien te verschaffen. De bijzondere woningen zijn goed gesloten; de beneden-vensters worden gewoonlijk met houten blinden of jalousien digt gemaakt. Voor het huis bevindt zich eene soort van voorplein, van een muur of houten schutsel die het van de straat scheidt omgeven; dit voorplein is meestal met keisteenen belegd en strekt tot de ontvangst van het gevolg der hooge ambtenaren wanneer zij het huis bezoeken.

Geen stad of gehucht in Japan, hoe klein ook, mist die groote en schoone gebouwen, onder den naam van *Tsiaga*, of thee-huizen bekend. Dit zijn plaatsen van vermaak, waarin men al wat de zinnen kan streelen aantreft en waar ieder zich kan vermaken al naar dat zijne beurs het toelaat. Het grootst vermaak der Japonnezen is dan ook de avonden aldaar in gezelschap van jonge meisjes, *titakie* geheeten, door te brengen.

Eene andere klasse van vrouwen zijn de *gheko*, of zangeressen op de *samsie*, zijnde een soort van guitarre van slechts drie snaren. Het zijn jeugdige gewoonlijk zeer schoone en wel opgevoedde meisjes, welke men in de thee-huizen ontbiedt, om het gezelschap door muzijk en dans te vermaken.

Men vormt zich in Europa gewoonlijk een zeer verkeerd denkbeeld van het Japansch gouvernement, wanneer men het zich als een volstrekt despotismus, 't welk de inwoners niet gelukkig of tevreden laat leven, voorstelt. Er bestaat met de daad een onbepaald bestuur, doch het ontaardt niet in willekeur. De wetten zijn er, wel is waar, gestreng, maar ieder kent dezelve en weet wat ze veroorloven en wat ze verbieden. Niemand, van welken rang ook, kan door onwettige daden een geringer burger vrees aanjagen of hem noodzaken voor zijnen wil onder te doen. Zoo min als de wetten van alle andere landen zijn ook die van Japan volmaakt, maar zij worden nageleefd, en hij die zich wel gedraagt en wiens geweten hem niets verwijt, heeft geene reden voor iets te vreezen. Niemand in Japan is boven de wetten verheven, en alle de instellingen dragen de strekking om de zekerheid van personen en eigendommen te waarborgen, hetgeen men in zulk eene mate moeijelijk in Europa zou kunnen aantreffen. De Japannees is volkomen vrij en onafhankelijk. De slavernij is een in zijn vaderland onbekend woord; hij is tot geen kosteloozen arbeid gebonden. De nijverige werkman wordt hooggeschat; de geringe klassen onder het volk hebben weinig behoefte. Het zachte klimaat en de vruchtbare grond verleenen aan Japan het voorregt dat het alle levensbehoeften in zulken overvloed bezit, dat dezelve voor het dubbele der tegenwoordige bevolking zouden volstaan; behoefte en armoede zijn er dan ook onbekend, en de betrekkingen tusschen de hoogere en lagere standen, op betamelijkheid en welvoegelijkheid steunende, stellen echte tevredenheid en een algemeen vertrouwen daar. Ieder gevoelt zich in zijn eigen toestand gelukkig; de knecht zoekt zich niet boven zijnen meester te verheffen, en de jeugd denkt er niet aan om van zijne talenten misbruik te maken, ten einde aan het gezag van meer bejaarde lieden te kort te doen.

— Het gezelschap Operisten van *Amsterdam*, onder Directie van den Heer J. H. Dessauer [illegible] eene maand zich alhier bevindende, heeft bij de onderscheidene voorstellingen, gedurende [illegible] door hetzelve gegeven, de goedkeuring van ons publiek mogen wegdragen, gelijk mede van dat der overige plaatsen in onze omstreken, waar het Gezelschap insgelijks deszelfs talenten heeft doen hooren. Alle derzelver leden beijverden zich hunne rollen wel te vervullen en hebben alzoo op de erkentelijkheid des publieks aanspraak voor hunnen voortreffelijken zang en het genoegen den aanschouwers verschaft. Gisteren avond gaf het Gezelschap, tot laatste voorstelling, *die Schöne Müllerin*, komieke Opera in drie bedrijven, waarin zich Mejufvrouw *Frausman* door haar spel en zang zeer verdienstelijk maakte. Naar wij vernemen begeeft het Gezelschap zich van hier [illegible] naar Nijmegen, waar wij hetzelve niet minderen bijval toewenschen, dan hetzelve van het Bredasch publiek mogt te beurt vallen.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 26 April 1832.

Nederlanden, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	45 à $45\frac{1}{8}$	[illegible]
Uitgestelde schuld	[illegible]	
Kansbiljetten	[illegible] à 20	$19\frac{7}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	[illegible] à 78	$77\frac{7}{8}$
Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pCt.	[illegible] à 65	$64\frac{3}{4}$
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	$97\frac{1}{8}$ à $97\frac{1}{4}$	
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	à	
Nieuwe idem 1832 à 5 pCt.	84 à [illegible]	[illegible]
Schatkistbiljetten, 5 pCt.	[illegible]	
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	[illegible] à 89	
Frankrijk, Inschr. op 't Grootboek, 5 pCt.	[illegible] à 78	
Rusland, [illegible] 5 pCt.	[illegible] à [illegible]	
[illegible], 5 pCt.	99 à	
Spanje, [illegible], 5 pCt.	$66\frac{3}{4}$ à $67\frac{1}{4}$	$67\frac{1}{8}$
Dezelfde 3 pCt.	$43\frac{1}{2}$ à $44\frac{1}{4}$	$44\frac{1}{8}$
Uitgestelde schuld	$12\frac{3}{4}$ à $13\frac{1}{4}$	13

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

IN HET EERSTE RESSORT.

Provincie *Noord-Braband.* Agentschap *Rozendaal.*

OPENBARE AANBESTEDING

VAN

ONDERSCHEIDENE WERKEN.

De Fungerende Agent van het Domein in het district Rozendaal, zal, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen, en ten overstaan van den Burgemeester der gemeente Rozendaal, op Dingsdag den 7den Mei 1833, des voormiddags ten *tien* ure, ten Raadhuize te Rozendaal, aan den minst aannemenden, in het openbaar Aanbesteden onder nadere approbatie van het Bestuur der Domeinen, *te weten:*

1°. Het ONDERHOUD van den Eersten Zijtak des Grooten Wegs van de Eerste Klasse, N°. 3, van Breda naar Middelburg, in de provincie Noord-Braband, en wel het gedeelte, beginnende bij de Groote Tolboom, in het dorp 's Princenhage, tot de buitenste Brug bij de Wouwpoort van Bergen-op-Zoom, voor den tijd van één jaar, gaande in met primo April 1833, en het gedeelte van af Bergen-op-Zoom, tot de rivier *de Eendragt*, voor den tijd van drie jaren, mede ingaande met primo April 1833.

2°. Het BOUWEN van vier Tolhuizen, en het daarstellen van drie Tolboomen, op den bovengemelde Weg, en wel tusschen 's Princenhage en Bergen-op-Zoom. En

3°. Het doen van eenige BELANGRIJKE REPARATIEN aan den Wind-Koorn-Molen, staande in de gemeente van Kruisland, met de Leverantie van de daartoe noodige Materialen.

De Bestekken zullen veertien dagen voor den dag der Aanbesteding ter lezing liggen, in de Bureaux van den Heere Administrateur der Domeinen, in het eerste ressort, van den Agent van het Domein te Rozendaal, in het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement, en ten raadhuizen der steden Breda en Bergen-op-Zoom.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Agent voornoemd, en drie dagen voor de Besteding zal de noodige aanwijzing op de plaats zelve gedaan worden, zullende de gegadigden zich op den eersten dezer drie dagen ten voorschreve einde bij den Opziender van genoemden weg moeten vervoegen.

ROZENDAAL, den 12den Maart 1833.

De Fungerende Agent voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

Bij het 1e Bataillon van de 1e Afdeeling Mobiele Schutterij van *Noord-Holland*, actieel te *Gemert* in Kantonnement, wordt gevraagd een KLEPHOORNNIST, die zijn Instrument volkomen magtig is, en die naar mate van zijn talent gesalarieerd zal worden.

ZUIVER GEPREPAREERD

AARDAPPELENMEEL.

Gefabriceerd te Ubbergen bij Nijmegen.

De goede eigenschappen van dit AARDAPPELENMEEL, welke in allen opzigte gelijk zijn, aan het welbekende en in teeringachtige Ziekte, Borstkwalen enz., met het beste gevolg gebruikt wordende *Arrowroth* zijn te algemeen bekend, dan dat hetzelve eenige aanprijzing zoude behoeven; het menigvuldig debiet, dat wij sedert eenige jaren reeds in de meeste steden van ons Vaderland, zelfs Buitenlands hebben mogen ondervinden, getuigt genoegzaam van deszelfs nuttigheid, zoo in Geneeskundig als Huishoudelijk gebruik, en kan, tot toebereiding van Spijzen, Saus en Vla, enz. enz., als eene onontbeerlijk beschouwd worden.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid, zich tot het leveren van dit, ind zuiverheid, blankheid en deugdzaamheid onverbeterlijk Meel, aan te bevelen Debitanten, onder de verzekering van prompte, spoedige en civiele bediening aan te bevelen.

J. VAN HEES & ZOON.

VERKOOPING.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, als daartoe benoemd bij Vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, van den [illegible] April 1833, zal ten verzoeke van zijne Principalen, op den 29sten April 1833, des avonds ten 7 ure, in het Koffijhuis *het Gouden Kruis*, bij F. DIEUDONNÉ te *Breda*, publiek aan den hoogstbiedende Veilen en Verkoopen:

1°. Eene HUIZINGE en ERVE, van ouds genaamd: *De Drie Snoeken* en nu de *Stad Amsterdam*, met de STALLING daar achter gelegen, staande en gelegen te *Breda*, aan de westzijde van de Nieuwe Boschstraat, omtrent de Stadspoort, gekwoteerd wijk D, N°. 307.

2°. Een perceel ZAAILAND, met 21 daarop staande zware Eiken- en eenige Willigen BOOMEN, groot omtrent 64 roeden, 58 ellen, gelegen te *Heusdenhout* onder *Ginneken*, belend oost den Heer *Paulus Hessels*, zuid het Domein. —

Nog zal gemelde Notaris op tijd, plaatse en ure als boven voor zijne Principalen publiek Veilen en Verkoopen: Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, TUIN en ERVE, staande en gelegen op de zuidzijde van de Boschstraat of Gasthuis-singel te *Breda*, gekwoteerd wijk A, N°. 581.

3°. Eene HUIZINGE en twee ACHTERWONINGEN met alle de Toebehoorten van dien, genaamd: *het Schuttersdoel*, staande en gelegen te *Breda*, over de Rivier, omtrent de Gasthuisvelden, belend zuid *Louis van de Velde* en noord de Colveniers Doelen. Item nog twee HUISJES en ERVE, daar naast staande, gemerkt N°s. 510 en 511.

Nog zal gemelde Notaris ten verzoeke van zijne Principalen ter plaats en ure voornoemd, overgaan tot de voorloopige Veiling, van:

Eene hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, STALLINGE en ERVE, genaamd *het Fortuin*, met den GANG daar achter gelegen, voor zoo verre de Verkoopers tot denzelve geregtigd zijn, staande en gelegen binnen *Breda*, op de westzijde van de Nieuwe Boschstraat, belend oost de Nieuwe Boschstraat en west de Gang.

Thans bewoond wordende bij *J. M. Duytsch*, en in gebruik te aanvaarden met 1°. November 1833.

Alles breeder in Aanplak-Billetten omschreven.

Zegt het Voort.

UIT DE HAND TE KOOP.

Het Logement *DE VRACHTWAGEN*, zijnde eene groote ruime HUIZING met STALLING, SCHUUR en HOF, staande op de Markt te *'s Princenhage*, nabij *Breda.*

Te bevragen bij den Heer SIMON, Secretaris te *'s Princenhage.*

---

* * De Heer VERMEULEN van *Eethen* en *Meeuwen* zal op Dingsdag den 30 April 1833, des voormiddags ten tien uren, door het ministerie van den Notaris J. W. VAN DER ELST, publiek laten verpachten, in het huis staande op den Polder *Kurhoek*, Gemeente *Dussen*, 150 bunders HOOILAND, gelegen in denzelve zeer hoog omkade Polder.

---

* * *TE HUUR* tegen 1e November aanstaande, een HUIS zeer aangenaam gelegen, staande op het Zand te *Boxmeer*, provincie *Noord-Braband*, voorzien van 5 Beneden- en 2 Boven-Kamers, ruime Keuken, Kelder, Regen- en Pompwater, ruime Zolders en verdere Gebouwen, geschikt tot diverse gebruiken, STALLING voor een Paard, vrije OPVAART en BINNENPLAATS beplant met Heestergewassen, eene groote TUIN beplant met eene menigte fijne Vruchtboomen; nadere informatiën te bekomen bij den Heer M. RUTTEN, Apotheker te *Boxmeer.* Brieven *franco.*

De STOOMBOOT tusschen de steden *Rotterdam* en *Dordrecht* zal, tot nadere opzegging, in plaats van ten 2 ure namiddag, ten half een ure van *Dordrecht* afvaren, en ten vijf ure van *Rotterdam.* In de andere uren van afvaart is geene verandering.

SCHOUWBURG TE GORINCHEM.

Het Gezelschap Operisten van *Amsterdam*, onder Directie van J. H. DESSAUR, zal het genoegen hebben, tot zesde en finale sluiting van het Tooneel, te Vertoonen:

Op aanstaanden Maandag

DIE DIEBISCHE ELSTER. DE EKSTER EN DE DIENSTMAAGD, groote vermaarde Geschiedkundige Opera in 4 Bedrijven, Muzijk *van Rossini.* Na hetzelve: (in het Nederduitsch) JA EN NEEN, komiek Zangspel van *J. H. Dessaur.* Aanvang ten half zeven ure.

---

* * Bij J. J. ARKESTEYN, Boekdrukker *te 's Bosch*, worden verlangd *twee* LETTERZETTERS-GEZELLEN, liefst met de Pers bekend, van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag voorzien, tegen goed Salaris en vast werk; die daartoe genegen zijn, addresseren zich in Persoon of met *franco* brieven aan bovengemelde.

VERKOOPING

VAN

BOEKEN.

Door BROESE & COMP., te *Breda*, zal ten overstaan van den Heer [illegible], Notaris in het Kanton *Breda*, residerende te *'s Princenhage*, op Maandag den 29sten April 1833 en volgende dagen, ten huize van de Wed. L. OERS, in het Koffijhuis op de Groote Markt te *Breda*, gehouden worden:

VERKOOPING VAN EENE AANZIENLIJKE VERZAMELING BOEKEN, in verschillende *Talen en Wetenschappen*, en waarin zeer vele *belangrijke Werken* voorkomen, Grootendeels nagelaten door wijlen den Wel-Edel geb. Heer JOHANNES SIMON HALLUNGIUS, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Burgemeester der Stad *Oosterhout*, Vrederegter en Houtvester in het eerste Jagt-District der Provincie *Noord-Braband* enz. enz.

De Catalogus is bij bovengemelden voor 10 Cts. verkrijgbaar.

Alle aanvrage om Catalogussen worden *franco* verzocht.

Te BREDA, bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.